

ויצא - לה ע"א

אחר כן אמר: רבי זירא שיבגנס, ואפה שב בחוץ. נכנס רבי זירא והרפין ברפיו, וישב לפניו. ראה רבי אלעזר, בעת ברגלו, אמר: קום ממש, ושב פדרפה. קם ושב בדרכו.

אמר רבי זירא: זה שמר היה בוכה, מה ראה? אמר: מרפה בה בשבר גדויל של כל העולם, ראיתי אותה אבן היקרה הקודשה שטמפה נשלף העולם, ואתה לאבן קימה ישעך שם.

ובן האבן שטמפה נשטל כל העולם, וראשה היה שקווע בתהום הגדול, איך יכול יעקב לנגען אותה? אלא אותה האבן, צויתיה היה שקוועות בתהום הגדול, וראשה נתגלה בבית המקדש, ועליה קדש מקדשים, והשכינה הפבוד העליון עליה. וזה שפטוב (בראשית ט) משם רעה אבן יישראל. ומהם הקודש של אבן יישראל. ומהם הקודש של המלך העליון היה חקוק עליו. כשהשבא יעקב, קרא אותו שם הקודש, יונתן מקאן, ושם הקודש, יונטה מקאן, ושם באוטו מקום שקדש הקדושים היה שם. אמר רבי זירא, אני שמעתי בשם רבינו בו שאמר את סוד הדבר בזיה, ולא נפרטני.

אמר רבי אלעזר, אי רבי זירא, דעתך מסה עלך. ואולי הדבר זה הוא ששם שטעט, וכך הוא בירור הדבר, שכתוב (שם) ויקח מאבוי המקום. אבן אחת מאבני הפלס. מאיזה מקום? מאפיקום הפלס. מהיא זה מקום? מהפיקום הידיע, שהוא מקום התחום, שם אבני ששוחקים מים לכל העולם. וזהו שכתוב (איוב) אבני שחקו מים.

האבן הזאת היתה עקר לכלים, והיתה עולה עד מקום שהיה שם בית המקדש. ויעקב לא קיימה בונתו על שום אמת מהן, אלא

לבדה אמר, רבי זירא ליעול, ואת תיב לב. יעל ר' זירא, וארכין ברפיו, ויתיב קמיה. חמא ר' אלעזר, בטש ברגליה, אמר קום מהתם, ותיב פארחן, קם ויתיב פארחה. אמר רבי זירא, האי דמר בהוה בכி, Mai חזא. אמר, ארבעתא תבירא סגיאה דכל עולם, חזנא הוה אבן יקירה קדישא, דמיינה אשטייל עולם. וההוא אבן הוה, דשייע יעקב רישייה עלה.

יבי אבן דמיינה אשטייל כל עולם, והוה רישייה משקעא בתהום רבא, היך יכול יעקב לנגענה לה. אלא הוה אבן, זויתיה משקען בתהום רבא, ורישיה אתחמגוס בבי מקדשא, ועליה קדש קדשין, ושכינתא יקראי רוזעה אבן ישראל. ושם קדישא דמלכא עילאה הוה גלייף עלה.

בד אתה יעקב, קראי הוה שמא קדישא, ונסבה מכאן, ושוויה בההוא אמר דקדש קדשין הוה תמן. אמר רבי זירא, אנה שמענא בשם ר' בו, דאמר ר' דמלחה בהאי, ולא אדרפנא.

אמר רבי אלעזר, אי רבי זירא דעתך אחיס עלה. ודילמא האי מלה שמעת, וכן הוא ברירא דמלטה, דכתיב ויקח מאבני המקום, אבן אחת מאבני המקום. מאיזה מקום, מאפיקום הידיע, שהוא מקום התחום, שם אבני ששוחקים מים לכל העולם. הדוא הוא דכתיב, (איוב יט) אבני שחקו מים.

האבן הזאת, היתה עקר לכלים, והיתה עולה עד מקום שהיה שם בית המקדש. ויעקב לא היתה פונתו על שום אמת מהן, אלא עלייה, משומם דרמייזא ליה רמייזא. מה